

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Hvad Tidselen oplevede

Citation: Andersen, H. C.: "Hvad Tidselen oplevede", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal, C. A. Reitzel, 1990, s. 104*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeventyr05val-shoot-workid73187/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Hvad Tidselen oplevede.

[48]

Der laac op til det rige Herresæde en deilig velholdt Have med [45] sjældne Træer og Blomster; Gaardens Gjæster udtalte deres Henrykkelse over disse, Omegnens Folk fra Landet og Kjøbstæderne kom paa Søn- og Helligdage og bade om Tilladelse til at see Haven, ja hele Skoler indfandt sig til lignende Visit.

Udenfor Haven, op til Stakittet mod Markveien, stod en mægtig *Tidsel*; den var saa stor, fra Roden i flere Grene, saa at den bredte sig og nok kunde kaldes en Tidselbusk. Ingen saae paa den, uden det gamle *Ase*, der trak Malkepigernes Mælke- 10 vogn. Det gjorde lang Hals efter Tidselen og sagde: »Du er [45] kjøn! jeg kunde æde dig!« men Tøiret var ikke saa langt at Aseet kunde naae at æde den.

Der var stort Selskab paa Gaarden, høiadelig Slægt fra Hovedstaden, unge, nydelige Piger, og mellem disse en Frøken, 15 langveis fra; hun kom fra *Skotland*, var høi af Byrd, rig paa Gods og Guld, en Brud nok værd at eie, sagde fleer end een ung Herre og Mødrene med.

Ungdommen tumlede sig paa Græsplainen og spillede »Croquet«; de gik mellem Blomsterne, og hver af de unge Piger plukkede en Blomst og satte den i en af de unge Herrers Knaphul; men den unge skotske Frøken saae længe rundt om, vragede og vragede; ingen af Blomsterne syntes at falde i hendes Smag; da saae hun over Rækverket, derude stod den store Tidselbusk med sine rødblaue, kraftige Blomster, hun saae dem, [47] hun smilte og bad Husets Søn plukke hende een af disse.

»Den er Skotlands Blomst!« sagde hun; »den pranger i Landets Vaaben, giv mig den!«

k *Collin 38, 4^e IV: 112. 2 bl. manuskript m. titel.*

r *est. IV: 112. 3 bl. manuskript incl. deltitel til erstatning af overstreget titel.*

A *3NEH-70 s. 42-44 (Bibl. 294). Jf. n. t. 100, 18.*

B *EHF 5-74 s. 127-29 m. 2 bl.*

Og han hentede den smukkeste og stak sine Fingre, som om det var den skarpeste Rosentjorn, den groede paa.

Tidselblomsten satte huu i den unge Maads Knaphul, og han fcllte sig hclit beæret. Hver af de andre unge Herrer havde gjerne givet sin Pragtblomst for at bære denne, givet af den skotske Frøskens fine Hænder. Og fcllte sig Husets Søn beæret, hvad fcllte sig da ikke *Tidselbusken*, det var som gik der Dug og Solskin igjennem den.

»Jeg er noget Mere end jeg troer!« sagde den indad. »Jeg hclrer nok egenlig hjemme indenfor Stakittet og ikke udenfor. Man [48] stilles underligt i Verden! men nu har jeg da Een af mine over Stakittet og saagar i Knaphul!«

Hver Knop, som kom frem og foldede sig ud, fortalte huu denne Begivenhed, og mange Dage gik der ikke, saa hclrte *Tidselbusken*, ikke af Mennesker, ikke af Fugleqvadder, men af Luftten selv, der gjemmer og giver Lyd vidtom, lige fra Havens indørste Gange og Gaardens Stuer, hver Vinduer og Døre stode aabne, at den unge Herre, som fik *Tidselblomsten* af den fine, skotske Frøskens Haand, nu havde faaet Haanden og Hjerteret med. Det var et smukt Par, et godt Parti.

»Det har jeg fæstet sammen!« meente *Tidselbusken* og tænkte paa Blomsten, den gav til Knaphullet. Hver Blomst, som kom frem, fik den Begivenhed at hclre.

[49] »Jeg bliver vist plantet ind i Haven!« tænkte *Tidselen*, »maaskee sat i Potte, som klemmer, det er nok det Allerhæderligste!«

Og *Tidselbusken* tænkte saa levende derpaa, at den sagde i fuld Overbeviisning: »Jeg kommer i Potte!«

Den lovede hver lille *Tidselblomst*, som kom frem, at den ogsaa skulde komme i Potte, maaskee i Knaphul: det Hclieste, der var at opnaae; men Ingen kom i Potte, end sigs i Knaphul; de drak Luft og Lys, slikkede Solskin om Dagen og Dug om Natten, blomstrede, fik Besøg af Bi og Bremse, der søgte efter Medgclften, Honningen i Blomsten, og Honningen toge de, Blomsten lod de staa: »Det Røverpæk!« sagde *Tidselbusken*. »Gid jeg 35 kunde spidde dem! men jeg kan ikke.«

Blomsterne hang med Hovedst, sygnede hen, men der kom nye igjen.

[50] »I komme, som I vare kaldede!« sagde *Tidselbusken*, »hvert Minut venter jeg os over Stakittet.«

12 Knaphulle] + mgl. AB. 34 *Tidselbusken*] herefter punktum r, komma A, komma og gid B.

Et Par uskyldige Gaaseurter og en lang tynd Kemper stod og hørte til med dyb Beundring og troede Alt hvad den sagde.

Det gamle Aasen fra Mælkevognen skottede i Veikanten hen til den blomstrørende Tidselbusk, men Tøjret var for kort til at naas den. 5

Og Tidselen tænkte saalænge paa Skotlands Tidsel, til hvis Slægt den regnede sig, at den tilsidst troede sig kommen fra Skotland og at dens Forsældre selv vare groede ind i Rigets Vaaben. Det var en stor Tanke, men stor Tidsel kan nok have stor Tanke. 10

»Man er tidt af saa fornem Familie, at man ikke tør vide det!« sagde Nalden, som groede tæt ved, den havde ogsaa ligesom en Aenselse om, at den kunde blive »Natteldng.« blev den rigtigt behandlet.

Og Sommeren gik, og Efteraaret gik; Bladene faldt af Træ- [54] erne, Blomsterne fik stærke Farver og mindre Duft. Gørtner-Lærkingen sang i Haven, hen over Stakittet:

»Opad Bakken, nedad Bakken,
Det er hele Almanakken!«

De unge Grantreer i Skoven begyndte at faae Julekaugsel, 20 men der var lang Tid til Julen.

»Her staaer jeg endnu!« sagde Tidselen. »Det er, som om Ingen tænkte paa mig, og jeg har dog sluttet Partiet; forlovede bleve de, og Bryllup have de holdt, det er nu otte Dage siden. Ja, jeg gjør ikke et Skridt, for jeg kan ikke.« 25

Der gik endnu nogle Uger; Tidselen stod med sin sidste eneste Blomst, stor og fyldig, nær ved Roden var den skudt frem, Vinden blæste koldt hen over den, Farverne gik, Pragten gik, [52] Blomsterbøgeret, stort som for Blomsten paa en Ærteskok, viste sig, som en forsøvet Solsikke. 30

Da kom i Haven det unge Par, nu Mand og Kone; de gik langs Stakittet, den unge Frue saae ud over det.

»Der staaer endnu den store Tidsel!« sagde hun. »Nu har den ikke Blomst mere!«

»Jo der er Spøgelset af den sidste!« sagde han og pegede paa 35 den sølvskinnende Rest af Blomsten, selv en Blomst.

»Deilig er den jo!« sagde hun. »En saadan maa skæres ind i Rammen omkring vort Billed!«

Og den unge Mand maatte igjen over Stakittet og bryde

1 en lang tynd Kemper] Kemper B. 12-19] trykt 1854, se Bbl. 660. 29 -bøgere] kr, men i k overkrevet gjennem med flyans.

Tidselbøgeret af. Det stak ham i Fingrene, han havde jo kaldet det »Spøgelset.« Og det kom ind i Haven, op paa Gaarden og ind i Salen; der stod et Maleri: »de unge Ægtefolk.« I Brud-
[53] gommens Knaphul var malet en Tidselblomst. Der blev talt om
5 denne, og der blev talt om Blomsterbøgeret, de bragte, den sidste nu søvglindsende Tidselblomst, der skulde skæres efter i
Rammen.

Og Luften bar Taler ud, vidt om.

»Hvad man dog kan opleve!« sagde *Tidselbusken*. »Min Før-
10 stedsfødte kom i Knaphul, min Sidstfødte kom i Ramme! hvor kommer jeg?«

Og *Asenet* stod ved Veikanten og skottede hen til den.

»Kom til mig, min Sule-Kjæreste! jeg kan ikke komme til
Dig, Tøiret er ikke langt nok!«

15 Men *Tidselbusken* svarede ikke; den stod mere og mere tankefuld; den tænkte og den tænkte heelt op mod Juletid, og saa satte Tanken sin Blomst.

154] »Naar Ens Børn ere vel inde, finder en Moder sig i at staae udenfor Stakittet!«

20 »Det er hæderligt tænkt!« sagde *Solstraalen*. »De skal ogsaa faae en god Plads!«

»I Potte eller i Ramme?« spurgte *Tidselen*.

»I et Eventyr!« sagde *Solstraalen*.

Her er det!